

MIMO NÁROD? KOLEKTIVNÍ NÁSILÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH V LETECH 1914-1918

Ota Konrád

Článek zkoumá kolektivní, spontánní násilí, ke kterému docházelo v českých zemích ve zvýšení míře během posledních dvou let první světové války. Autor tento typ násilí chápe jako specifickou formu komunikace, jíž lidé zasažení hroutícím se systémem zásobování v zázemí vyjadřovali rostoucí odstup od stávajícího řádu. Nejednalo se tedy o hysterické násilné výlevy vzteku a frustrace, ale o překvapivě strukturované výpovědi svědčící o proměně mentalit, ke které došlo během posledních let války. Na základě podrobného archivního výzkumu se autor soustředí na otázky složení protestních kolektivů, jejich představy o spravedlnosti, stejně jako na míru a formy jimi páchaného násilí. Přitom konstatuje, že protesty odrážely postupující delegitimaci státu, protestujícím ale zároveň chyběla jasnější vize řádu nového. V této souvislosti nakonec poukazuje na nízkou roli etnicity pro fenomén násilí na domácí frontě. V situaci všeobecného nedostatku ustoupil význam velkých imaginárních společenství (národa stejně jako říše) do pozadí na úkor téměř fyzicky prožívaných lokálních společenství.